

Asia: VN/23585/2023

Lausuntopyyntö yleisen tietosuoja-asetuksen toimivuudesta ja sen soveltamiseen liittyvistä kokemuksista

Lausunnonantajan lausunto

Mitkä ovat olleet yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamiseen liittyvät merkittävimmät hyödyt ja haasteet?

Hyödyt

- julkishallinnon tavoitteena on yhtenäistää tietosuojatyö / yhteinen viitekehys
- rekisteröidyn oikeudet on tunnistettu

Haasteet

- julkiset pilvipalvelut - tiedonsiirrot (Data Privacy Framework, onko rakennelma GDPR mukainen)
- yhteensopivuus muun lainsäädännön kanssa (mm. laki sähköisen viestinnän palveluista, julkisuuslaki ja toisessa ääripäässä US. FISA lainsäädäntö)
- teknisen kehityksen mukana tulevat monimutkaiset ongelmat (EU data lainsäädäntö, tekoälyasetus)

Onko tietosuojalaki koettu yleisesti toimivaksi? Minkälaisia haasteita sen soveltamisessa on ilmennyt?

Ei, liian monimutkainen yhteensovittaa muun lainsäädännön / erilaisten intressien kanssa.

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen mahdollistamaa sääntelyliikkumavaraa käytetty EU:ssa ja Suomessa tarkoituksenmukaisella tavalla? Jos ei, miten ja minkälaisia tilanteita varten tietosuoja-asetuksen sääntelyliikkumavaraa tulisi käyttää eri tavoin kuin on tehty?

Suomessa on tulkittu tiedonsiirtoihin liittyvää jäännösriskiä (residual risk) sääntelyn tarkoitusta tiukemmin.

Mikäli jäännösriskin olemassaoloa ei hyväksytä, ei kyse ole riskiperusteisesta toiminnasta.

Millä toimialoilla yleistä tietosuojasetusta on pantu täytäntöön tehokkaasti ja onnistuneesti huomioiden asetukselle asetetut tavoitteet edistää rekisteröityjen oikeuksien ja vapauksien toteutumista sekä edistää tiedon vapaata liikkuvuutta EU-alueella?

-

Minkälaisia haasteita on ilmennyt yleisen tietosuojasetuksen ja kansallisen lainsäädännön tai muun EU-lainsäädännön yhteensovittamisessa eri soveltamistilanteissa?

- yhteensopivuus muun lainsäädännön kanssa (mm. laki sähköisen viestinnän palveluista, julkisuuslaki ja toisessa ääripäässä US. FISA lainsäädäntö)
- teknisen kehityksen mukana tulevat monimutkaiset ongelmat (EU data lainsäädäntö, tekoälyasetus)

Onko eri jäsenvaltioiden tietosuojalainsäädäntöjen eroavaisuuksiin ja täytäntöönpanoon liittyen tunnistettu haasteita? Jos on, minkälaisia haasteita?

-

Ovatko Euroopan tietosuojaneuvoston antamat ohjeet auttaneet käytännön soveltamistilanteisiin liittyvien ratkaisujen tekemisessä? Mitä yleisen tietosuojasetuksen tulkintaa koskevia ohjeita vielä tarvittaisiin?

Pääosin hyviä esim: Guidelines on the use of cloud computing services 1/2023

Onko edustamanne organisaatio ollut mukana laatimassa yleisen tietosuojasetuksen 40 artiklan mukaisia käytännesääntöjä tai harkinnut niiden laatimista? Mitkä ovat käytännesääntöjen laatimiseen liittyviä merkittävimpiä hyötyjä ja haasteita?

-

Onko yleisen tietosuojasetuksen täytäntöönpanoon liittyvä seuraamusjärjestelmä Suomessa tehokas ja tarkoituksenmukainen? Mitä merkittävimpiä hyötyjä ja haasteita seuraamusjärjestelmään liittyy?

Seuraamusjärjestelmä ei ole tehokas, jolloin sillä on vaikea ohjata toimintaa.

Seuraamusjärjestelmän sijaan tulisi panostaa "ennaltaehkäisevään" toimintaan.

Ovatko yleisen tietosuojasetuksen kansainväliset tiedonsiirtomekanismit toimivia vai tulisiko niitä kehittää edelleen ja miten niitä tulisi kehittää edelleen? Mitkä ovat olleet kansainvälisiin tiedonsiirtoihin liittyvät merkittävimmät hyödyt ja haasteet?

Eivät.

Organisaatioiden toiminta tiedonsiirtojen suhteen on vaikeaa koska tulkinnat lainsäätäjän ja tuomioistuimen välillä eroavat.

Tiedonsiirtoja mahdollistava rakennelma (Data Privacy Framework) on varsin löyhä rakennelma, jonka päälle julkisen sektorin organisaatiot eivät voi rakentaa toimintaansa.

Onko yleisen tietosuojasetuksen ns. laajennettu alueellinen soveltamisala, joka kattaa myös EU:n markkinoilla toimivien kolmansien maiden toimijoiden suorittaman henkilötietojen käsittelyn, toiminut

tarkoituksenmukaisella tavalla? Olisiko yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanoon liittyvää yhteistyötä kolmansien maiden kanssa tarpeen kehittää ja miten?

Ei. Yleisimmin DPA dokumenteissa viitataan tietosuojalainsäädäntöön termillä "applicable data privacy law", jolloin tietosuojaan sovelletava lainsäädäntö jää vaikeasti tulkittavaksi ja loppujen lopuksi sopimusriitatilanteissa ratkaistavaksi.

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen I lukuun – Yleiset säännökset

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen II lukuun – Periaatteet

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen III lukuun – Rekisteröidyn oikeudet

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen IV lukuun – Rekisterinpitäjä ja henkilötietojen käsittelijä

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen V lukuun – Henkilötietojen siirrot kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille

Suomessa on tulkittu tiedonsiirtoihin liittyvää jäännösriskiä (residual risk) sääntelyn tarkoitusta tiukemmin.

Mikäli jäännösriskin olemassaoloa ei hyväksytä, ei kyse ole riskiperusteisesta toiminnasta.

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen IV lukuun – Riippumattomat valvontaviranomaiset

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen VII lukuun – Yhteistyö ja yhdenmukaisuus

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen VIII lukuun – Oikeussuojakeinot, vastuu ja seuraamukset

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen IX lukuun – Tietojenkäsittelyyn liittyviä erityistilanteita koskevat säännökset

-

